Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН · 20 май 1972 йил, шанба ◆ № 117 (15.288). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Республикамизнинг барча пахтанор колхоз ва совхозлари далаларида ғўза парвариши кун сайин авж олдирилмоқда. Улар СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигини пахтадан юқори ҳосил етиштириш билан кутиб олиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Суратларда: 1. Хоразм область Қўшкўпир районидаги «Москва» колхозида ғўза парвариши икки сменада ташкил этилган. Механизаторлар ниҳолларни меҳр билан парвариш қилаётирлар. Коммунист Уразбой Янгибоев эса бу ишда намуна бўлмоқда. 2. Тошкент область Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози пахта далаларида универсаллар бетиним ишламоқда.

К. Отаев (ЎзТАГ) ва И. Глауберзон фотолари.

*

Ишчи ўз ташаббуси ҳақида ҳисоб бермоқда

АҲДИМИЗ ҚАТЪИЙ

В. Чкалов номидаги Тошкент авиация заводи фрезерчиси А. Девятованинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюро мажлисида 17 май 1972 йилда сўзлаган нутқи

Партиямизнинг XXIV съезди қарорлари меҳнаткашлар қалбидан чуқур жой олди. Совет кишиларининг меҳнат активлиги ортиб бормоқда. Улар СССР ташкил топганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун мусобақани авж олдирмоқдалар. Партиямиз меҳнат унумдорлигини ошириш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилиб келаётганлиги бутун меҳнаткаш халқ манфаатларига мос эканлигини жуда яхши биламиз. Бугунги кунимиз билан фахрланаман ва қилинаётган ишлар бизни бениҳоя ҳаяжонлантиради. Партиямиз мусобақани авж олдириш, уни қўллаб-қувватлаш ва ишчилар ташаббусини кенг ёйишни ҳамиша диққат-эътибор ва сезгирлик билан кузатиб бораётганлигини кўриб турибман.

Мен Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди делегати бўлиш шарафига муяссар бўлганман. Съезднинг юксак минбаридан туриб республикамиз меҳнаткашларига беш йиллик топшириқларини меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича 4 йилда бажариш учун мусобақани авж олдириш чақириғи билан мурожаат қилдим.

Бу — катта ва масъулиятли мажбурият. Бу мажбуриятни бажаришга қандай эришмоқдаман? Аввало асбоб-ускуналар, деталларни қайта жойлаштирдим, техника ҳужжатларини қайта кўриб чиқдим. Иш усулларини диққат билан ўргандим. Слесарлик ва пармаловчилик касбларини қўшимча эгалладим. Буларнинг ҳаммаси иш вақтидан тежаб-тергаб фойдаланиш имконини бермоқда. Агар илгари қулф винтларини йўнишга 36 секунд сарфлаган бўлсам, ҳозир бу ишни 13 секундда адо этяпман. Меҳнатни бундай ташкил қилиш менга ўтган йил топшириғини 15 октябрда бажариш имконини берди. Ҳозир сентябрь ойи ҳисобига ишламоқдаман.

Юқори ишлаб чиқариш самарадорлигига эришиш учун янги резервларни топиб ишга солишимда партия бюроси ва цех комитети, цехимиз раҳбарлари катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Ҳозир менинг иш усулим бўйича цехимизда 157 киши ишламоқда.

Меҳнат унумдорлигини ошириш учун курашда моддий ва маънавий манфаатдорлик системаси жуда қўл келмоқда. Масалан, биринчи кварталда ўз мажбуриятимни 12 процент ортиғи билан бажарганим учун қўшимча 109 сўм мукофот олдим. Шундай қилиб, ойлик ўртача маошим 300 сўмни ташкил қилди.

Ойлик топшириқни 120 процент бажариш ва ундан ошириб адо этиш анча мураккаб иш. Бу юқори малакали мутахассиснинг бор куч билан ишлашини талаб қилади. Бизнинг цехимизда эса анчагина ёшлар бор. Шу сабабли ёш станокчиларимиз юқори иш унумига эришишлари учун ҳамиша ёрдам кўрсатиб боришни ўз бурчимиз деб ҳисоблаймиз. Кўпгина кекса ишчилар ёшларни ўз оталиқларига олдилар. Тажриба ёшларга устозлик қилиш меҳнат унумдорлигини оширишнинг самарали йўли эканлигини кўрсатди.

Ўтган йили шу йўл билан 35 ёш ишчи ўз малакасини оширди, норма бажармовчи ишчилар 4 ҳисса камайди.

Мен тажрибаларимни 8 ёш ишчига ўргатдим. Менда шогирдликни ўтаган Наташа Штин, Фотима Абдуллаева ҳозир мустақил ишлаб, топшириқларни муваффақиятли адо этишмоқда. Шунингдек, 2 нафар ёшни — Зоя Головина билан Люба Дорофееваларни металл йўнувчиликка ва разряд олиш учун имтиҳон топширишга тайёрладим. Уларнинг ҳар иккиси ҳозир иш нормаларини ортиғи билан бажаришяпти. Биз ҳар бир тажрибали ишчи устоз бўлиши керак деб ҳисоблаймиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини яна бир бор ишонтириб айтаманки, оширилган мажбуриятни бажариш учун бутун куч ва имкониятларимни сафарбар этаман. Корхонамиз коллективи КПСС XXIV съезди қарорларига амалий иш билан жавоб бермоқдалар, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этишга қатъий сўз бериб, шунга яраша меҳнат қилмоқдалар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «1972 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳосилини йиғиштириб олишни ва тайёрлашни таъминлаш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Ҳосилни ўз вақтида ва қисқа муддатларда нобуд қилмай юқори сифатли йиғиштириб олиш, дон ва деҳқончиликнинг бошқа маҳсулотларини харид қилиш планини тўла ва ошириб бажариш ҳамда уларни ташиб олиш ва сақлашни таъминлаш мақсадида КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, «Союзсельхозтехника»га, СССР Тайёрлаш министрлигига, СССР Озиқ-овқат саноати министрлигига, СССР Енгил саноат министрлигига, СССР Гўшт ва сут саноати министрлигига, ўлка, область ва район партия комитетларига, автоном республикаларнинг Министрлар Советларига ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига, маҳаллий қишлоқ хўжалик органларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига колхозларни, совхозларни, тайёрлаш ва транспорт ташкилотларини 1972 йилги ҳосил ўрим-йиғимига ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлашга ўз вақтида шай қилиб қўйишни таъминлашни топширдилар.

СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, «Союзсельхозтехника» ва Йўллар министрлигига дон экинлари ҳосилини ўриб олишни тезлаштириш учун иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан келишиб ва рўй бераётган шароитга қараб 1972 йил май-сентябрь ойларида қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун ажратилган фондларга мувофиқ дон ўриш комбайнларини етказиб бериш муддатларини ўзгартиришга рухсат берилди.

«Союзсельхозтехника»га СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан келишиб зарур ҳолларда «Транссельхозтехника» транспорт корхоналарининг автоколонналарини ҳосил ўрим-йиғими ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш учун бир иттифоқдош республикадан иккинчисига юбориб туришга ижозат берилди. СССР Госснаби ҳосил ўрим-йиғими учун қишлоқ хўжалигига ажратиладиган юк автомобилларини муддатидан олдин етказиб беришни таъминлаши лозим. Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги ҳамда бошқа министрликлар 1972 йилда ажратилган фондлар ҳисобидан қишлоқ хўжалик ўрим-йиғим машиналарини ва аккамуляторларни муддатидан аввал тайёрлаб, қишлоқ хўжалигига етказиб беришни таъминлашлари керак.

Қишлоқ хўжалиги билан сув хўжалигига тракторларнинг, автомобилларнинг, қишлоқ хўжалик машиналари ва экскаваторларнинг запас қисмларини тайёрлаб, етказиб берадиган министрликлар ва идораларга шу запас қисмларни муддатидан аввал жўнатишни таъминлаш, бунда запас қисмларни республикалар, ўлкалар ва областларга бир текис етказиб беришга алоҳида эътиборни қаратиш топширилди.

Ҳосил ўрим-йиғими учун колхозларга, совхозларга ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик ҳамда ғалла қабул қилиш корхоналарига қўшимча миқдорда машиналар, асбоб-ускуналар, запас қисмлар, нефть маҳсулотлари ва материаллар ажратиб берилади.

Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлигига ўрим-йиғим ишларини ўтказиш учун қўшимча нефть маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва етказиб бериш топширилди.

Қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги, қишлоқ қурилиши, ғалла қабул қилиш, тайёрлаш ва бошқа ташкилотларнинг эҳтиёжлари учун пландан ташқари металл, қурилиш материаллари, деталь буюмлар ва асбоб-ускуналар ажратиб берилади. Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан СССР Тайёрлаш министрлиги ғалла қабул қилиш корхоналарини 1972 йил дон ҳосилини қабул қилишга тайёрлашни ўз вақтида тугаллашни таъминлашлари, уларда кўп юк ортиладиган автомобиллар ва автопоездлардаги донни жуда тез тушириб олиш учун зарур тадбирларни кўришлари, автомобиллардаги юкларни тушириб олувчи ишлаб турган машиналарни реконструкция қилишлари ва янги машиналар ўрнатишлари лозим. Колхоз ва совхозлар давлатга дон топшириш юзасидан ғаллани қабул қилиш корхоналарига бириктириб қўйилсин, район ва областларда дон ташишга раҳбарлик қилиш ва автомобиль транспортидан фойдаланишни яхшилаш билан шуғулланувчи оператив диспетчерлик группалари тузилсин.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР Тайёрлаш ва қурилиш министрликлари элеваторларни ва механизациялашган дон омборларини ишга тушириш юзасидан планда 1972 йил учун белгиланган топшириқларни ўз муддатларида бажаришни таъминлашлари зарур.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига шу қарорда белгиланган министрликлар ва идораларнинг автомобилларидан ташқари ҳамма корхоналар, муассасалар ҳамда ташкилотларнинг юк автомобиллари ва бортли автоприцепларини шофёрлари ва ремонт воситалари билан бирга ҳосил ўрим-йиғимига жалб қилишга рухсат берилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ҳосил ўрим-йиғимига жалб қилинадиган автомобилларни автомобиль хўжаликларига, совхозларга, колхозларга бириктириб қўйиш тартибини ва ана шу автомобиллардан автоколонналар тузиш тартибини белгилаш, шунингдек автомобилларни запас қисмлар, ремонт воситалари ва нефть маҳсулотлари билан таъминлаш топширилди.

Дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ташийдиган юк автомобилларининг кечаю-кундуз ишлашини ташкил қилиш зарур деб топилди. Шу мақсадда иттифоқдош республикалар ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, ўлка ва область ижроия комитетлари ҳосил ўрим-йиғимида банд бўлган ҳамма автомобилларни шофёрлар билан таъминлашлари, бир автомобилга икки шофёр бўлишини назарда тутишлари, зарур ҳолларда халқ хўжалигининг бошқа тармоқларидан шофёрларни жалб қилишлари лозим.

(Давоми иккинчи бетда).

ДОИМ ТАЙЁРМИЗ!

МОСКВА

Қўш Ленин орденли В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионер ташкилоти бугун, 19 майда 50 ёшга тўлди. Шу юбилей шарафига совет пионерлари Қизил майдондан байрам паради билан ўтди.

Юбилей маршида Москва пионерларининг пешқадам отрядлари, барча иттифоқдош республикаларнинг вакиллари қатнашдилар.

Кремль курантлари 11 марта бонг урди. Пионер фанфарлари соатларнинг жарангдор бонгига қўшилиб, майдон узра байрам бошланганлигини билдирувчи сигнални чалди.

В. И. Ленин мавзолейи ёнидаги 1-постда бугун ёш пионерлар ва уларнинг вожатийлари жангчилар билан бирга фаҳрий қоровулда туришибди.

Қизил майдон узра янграган «Биринчи меҳр-муҳаббат ва миннатдорчилик сўзларини, илк баҳор гулларини Владимир Ильич Ленинга бағишлаймиз» деган сўзлар анча олисдан ҳам эшитилади. Ёш ленинчилар Мавзолей ёнига гуллар қўйишади.

ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари С. А. Купреев парад қатнашчиларига мурожаат қилиб, нутқ сўзлади.

Қизил майдон узра қуйидаги даъват янграйди:

Ёш ленинчилар! Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг иши учун курашга тайёр бўлингиз!

Парад қатнашчилари барча совет пионерлари номидан: «Доим тайёрмиз!» деб бир овоздан жавоб берадилар.

Пионерларнинг тантанали марш-паради бошланади. Маршпарадни байроқдорлар колоннаси бошлаб беради.

Қизил майдон яна байроқларга тўлиб кетади. Ёш байроқдорлар, спортчилар — Қизил майдонга тўпланган ҳамма пионерлар бир овоздан Коммунистик партияни, Ленин комсомолини, совет халқини шарафлайди.

«Социализм буюк ғалабаларининг эллик йили» тўғрисидаги докладида Л. И. Брежнев бундай деган эди: «...Болаларимиз ва набираларимиз Октябрь революциясининг буюк байроғини шараф билан олға элтишларига партиянинг ишончи комил».

Ёш ленинчиларнинг Қизил майдондаги тантанали паради совет пионерларининг Ленин васиятларига, партия ишига, коммунизм ишига чексиз содиқлигини яна бир марта намойиш қилди.

(ТАСС).

ТОШКЕНТ

Ўзбекистон пойтахти 19 май куни камалакнинг ҳамма бўёқлари билан порлади. Шу куни Ўзбекистон пойтахтида шодиёна байрам бўлиб ўтди. Барча совет кишилари учун мўътабар бўлган байрам — В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионер ташкилотининг эллик йиллиги завқ-шавқ билан, алоҳида тантана билан нишонланди.

Болаларнинг колонналари барабан садолари остида эрталаб пойтахтнинг асосий майдонига, Ильич ҳайкали томон йўл олди. Партия, совет, комсомол, касаба союз ташкилотларининг раҳбарлари, кекса большевиклар, комсомол ва пионер ҳаракатининг ветеранлари бу ерга келишди. Ҳукумат минбарида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар И. Г. Анисимкин, А. Д. Бесчастнов, Й. Р. Курбонов, Г. М. Орлов, С. Р. Расулов, Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети бюросининг аъзолари туришибди.

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғофуржонов парад қатнашчиларини табриклаб нутқ сўзлади. У ёш авлодни шонли юбилей билан қизғин муборакбод қилди.

Ильич ҳайкали атрофига совет болаларининг улуғ Ленин васиятларига чексиз садоқати тимсоли сифатида гулдасталар қўйилади.

Байрам намойиши қатнашчилари майдонга кириб келадилар. Қўшма колонналарнинг жиҳозлари совет болаларининг ишлари ва режалари тўғрисида, улар ота-боболарининг шонли анъаналарини муносиб давом эттиришга интилаётганликлари ҳақида ҳикоя қилади.

Миллий либослар кийган болалар колоннасини минбардагилар давомли карсаклар билан кутиб оладилар. Ильич васият қилган совет халқлари қардошлигини мустаҳкамлаш — пионерларнинг муқаддас шиори бўлиб қолган! Ҳозир ҳар бир пионер СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига шу шиор остида шахсий совға тайёрламоқда.

Бутуниттифоқ пионер ташкилотининг 50 йиллигига бағишланиб В. И. Ленин номли майдонда бошланган тантана паркларда, клубларда ва маданият саройларида давом этди. Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси гавжум бўлди. Бу ерда болалар ижодининг республика кўргазмаси очилди. (ЎзТАГ).

Тошкентдаги В. И. Ленин номли майдонда пионерлар паради. И. Глауберзон фотоси.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ МАРДА

ҚОҲИРА, 19 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов бошчилигида бу ерда меҳмон бўлиб турган КПСС делегацияси кеча Араб социалистик иттифоқининг Қоҳира ва Гиза комитетлари таклифига биноан Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий ёрдами билан қурилаётган Хелвон металлургия комбинатини бориб кўрди.

Делегация кеча Араб социалистик иттифоқининг Қоҳира ва Гиза комитетлари раҳбарлари ва активи билан ҳам учрашди.

ШОЛИ ЭКИШ КУНДАЛИГИ

Ўзбекистон ССР областларида шоли экишнинг бориши тўғрисида 1972 йил 19 майга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — шоли экилган майдон (гектар ҳисобида); учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

СУРХОНДАРЕ	3.115	100,5
ТОШКЕНТ	10.204	100.0
НАМАНГАН	3.341	100.0
Андижон	2.601	96,3
Сирдарё	5.636	91.7
Самарқанд	1.300	74.3
Хоразм	5.498	63,6
ҚҚ АССР	14.770	56,5
Фарғона	1.264	54,7
Республика бўйича	47.729	74,2

ШАРТНОМА КУЧГА КИРДИ

18 майда Москвада ядро қуроли ва ялпи қирғин қуролининг бошқа турларини денгиз ва океанлар тагида ҳамда унинг қаърида жойлаштиришни тақиқлаш тўғрисида депозитар давлатлар — Совет Иттифоқи, Америка Қўшма Штатлари ва Буюк Британия ўртасида тузилган Шартноманинг ратификация қилинган ёрлиқларини сақлаш учун СССР ҳукуматига топшириш маросими бўлди. Шартнома шу кундан бошлаб кучга кирди. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР

МХР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, МХР Министрлар Совети Фан ва техника давлат комитетининг раиси Д. Майдар бошчилигидаги Монголия Халқ Республикаси делегацияси Ўзбекистон билан таниша бошлади. Бу делегация СССР Министрлар Советининг Фан ва техника давлат комитети таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика госплани раиси С. К. Зиёдуллаев 19 майда делегация аъзоларини қабул қилди. С. К. Зиёдуллаев суҳбат вақтида Ўзбекистонда экономика ва фаннинг ривожланиши ҳамда техника тараққиёти тўғрисида сўзлаб берди.

Шундан кейин меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида, Ўзбекистон Фанлар академиясининг президиумида бўлдилар. Улар Олмалиқни бориб кўрадилар. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

Дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини, шунингдек силос массасини ташиб олишга юборилган шофёрлар, ремонт ишчилари, механиклар, автоколонналарнинг бошлиқлари ва автомобиль хўжаликларининг диспетчерларига ўртача иш ҳақининг 75 проценти сақланиб қолади, лекин бу ҳақ уларнинг бутун командировка даврида асосий иш жойидаги тариф ставкасидан кам бўлмаслиги керак. Бу ҳақни ана шу ходимларнинг асосий иш жойидаги корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ўз маблағлари ҳисобидан тўлайди. Шу муносабат билан командировкага юборилган ходимларга суточний ва ётоқ ҳақи тўланмайди.

Дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ташишда кўп юк ортиладиган автомобилларда ва прицепли автомобилларда (автопоездларда) ишлайдиган шофёрлар учун тариф ставкасининг 25 проценти миқдорида қўшимча мукофот белгиланди. Мукофот ҳар сменадаги иш натижаларига қараб смена топшириғини белгиланган иш вақти давомида бажарган тақдирда ёзилади.

Дон ва дуккакли дон экинлари ҳосилини, кўп йиллик ўтларнинг уруғликка ажратилган пичанини, узун толали зиғир поясини ва силосбоп экинларни йиғиштириб олишда ишловчи тракторчи — машинистларни, комбайнчиларни ва комбайн агрегатларининг бошқа ходимларини хўжаликда белгиланган мавсум нормасини яхши бажарган, ҳосилни яхши сифатли қилиб, нобуд қилмай ўриб олган тақдирда моддий рағбатлантириш тадбирлари белгиланди. Совхозларнинг ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарининг директорларига картошка, сабзавот, мева, узум ва резавор мева ҳосилининг 10 процентгача бўлган қисмини совхозларнинг доимий ишчилари, шунингдек шу экинлар ҳосилини йиғиштириб олишга жалб қилинган одамлар иш ҳақи ҳисобига пландаги таннарх билан, лекин чакана нархдан ошириб юбормай сотишга рухсат берилди.

Шу қарорга биноан совхозларнинг ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарининг ходимлари учун белгиланган рағбатлантириш тадбирларини қўлланиш колхозларга тавсия этилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига шаҳарлардаги, ишчи посёлкаларидаги ва қишлоқ манзилгоҳларидаги меҳнатга яроқли аҳолини қишлоқ хўжалик ишларига ва ғалла қабул қилиш корхоналаридаги ишга жалб қилиш ҳуқуқи берилди. Шу ишларга жалб қилинган ишчилар ва хизматчиларнинг асосий иш жойидаги ўртача ойлик иш ҳақининг 50 проценти сақлаб қолинади. Бу ҳақни ишчи ва хизматчиларнинг асосий иш жойидаги корхоналар ва ташкилотлар ўз маблағлари ҳисобидан тўлайдилар. Шу муносабат билан қишлоқ хўжалик ишларига ва ғалла қабул қилиш корхоналаридаги ишга жалб этилган ишчи ва хизматчиларга суточний ва ётоқ ҳақи тўланмайди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қишлоқ хўжалик ишларига ва ғалла қабул қилиш корхоналаридаги ишга жалб қилинган аҳолига меҳнат ҳақи ва йўл ҳақи тўлаш тартибини белгилаш топширилди.

РСФСР Министрлар Совети билан Қозоғистон ССР Министрлар Советига РСФСР ва Қозоғистон ССРнинг қўриқ ерларидаги районларга ишга борувчи комбайнчиларга, комбайнчи-механикларга, тракторчиларга, ғалла ўриш машиналарининг машинистларига вақтинчалик иш жойига бориш ва ундан қайтиш ҳақини тўлашга ҳамда йўлда бўлган вақти учун ва совхоз ёки колхозга етиб келгандан кейин дастлабки уч кун учун ўртача иш ҳақи тўлашга рухсат берилди (ўртача иш ҳақи асосий иш жойидаги охирги уч ой давомидаги иш ҳақидан ҳисоблаб чиқарилади). Совхозларда мазкур механизаторлар меҳнатига қўриқ совхозлардаги нормалар ва расценкалар бўйича ҳақ тўлансин.

Комбайнчилар, комбайнчи-механиклар, тракторчилар ва ғалла ўриш машиналарининг машинистлари асосий иш жойидаги ўртача иш ҳақининг 75 процентини оладилар. Бу ҳақни механизаторларнинг асосий иш жойидаги корхоналар ва ташкилотлар ўз маблағлари ҳисобидан тўлайди. Шу муносабат билан командировка қилинган механизаторларга суточний ва ётоқ ҳақи тўланмайди.

РСФСР ва Қозоғистон ССРнинг қўриқ ерларидаги районларга бошқа районларнинг колхозларидан ғалла ўрим-йиғимига юборилган комбайнчилар, комбайнчи-механиклар, тракторчилар, ғалла ўриш машинасининг машинистлари ва шофёрларга суточний ва ётоқ ҳақи ўрнига шу қарорга мувофиқ командировка қилиб юборилган хўжаликлар томонидан пул тўлаш белгиланди. Шу муносабат билан бу колхозчиларнинг асосий иш жойидаги ўртача иш ҳақи сақланмайди.

Командировка билан келган механизаторлар меҳнатига совхозлардаги нормалар ва расценкаларга қараб ҳақ тўлаш колхозларга тавсия қилинди.

РСФСР Министрлар Совети билан Қозоғистон ССР Министрлар Советига колхозларга, совхозларга ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарига РСФСР ва Қозоғистон ССРнинг қўриқ районларига ҳосил ўрим-йиғими учун келган ва шу районлардаги комбайнда ишлаш мавсум нормасини бажарган комбайнчилар билан уларнинг ёрдамчиларига давлат харид нархларида 10 центнергача миқдорда нақд пулга дон сотиш ҳуқуқини беришга рухсат этилди.

Дон ва қанд лавлаги ташиб олишда 2 смена (1 автомобилда 2 ҳайдовчи) бўлиб ишловчи шофёрларга автомобилларнинг ҳар кеча-кундузда 20 соат узлуксиз ишлашини таъминлаган тақдирда бу йил тариф ставкасининг 20 проценти миқдорида қўшимча мукофот беришга, Сибирь, Урал, Қуйи ва Ўрта Волга районларида ҳамда Қозоғистон ССРнинг қўриқ районларида эса, дон ташишда ишловчи шофёрларга тариф ставкасининг 40 проценти миқдорида мукофот тўлашга рухсат берилди. Мукофотлар суткалик иш натижаларига қараб суткалик топшириқни бажарган ва автомобилни кейинги кунларда ишлатиш учун яроқли ҳолатда топширган тақдирда ёзилади.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1972 йилда саноат, транспорт корхоналари ва бошқа корхоналарнинг, муассасалар ва ташкилотларнинг белгиланган план топшириқларини бажаришига зарар етказмаган ҳолда уларнинг тракторлари ва автобензавозларини шофёрлар билан бирга, шунингдек тракторчи машинистларини ҳамда бошқа механизаторлари ва шофёрларини 1972 йилда колхоз ва совхозлардаги ишнинг энг долзарб пайтларида ишга жалб қилишга ижозат берилди.

Совхозларнинг ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарининг директорларига пичан, хашак ўримида ва силос тайёрлашда ишлаган ходимларга тайёрланган дағал ем-хашак ва силоснинг муайян қисмини қўшимча иш ҳақи тариқасида (бепул) беришга ҳамда совхозларнинг ва бошқа давлат корхоналарининг ўз хонадонида шахсий чорва моли бўлган доимий ишчиларига дағал ем-хашак ва силоснинг муайян қисмини пландаги таннарх билан сотишга ижозат берилди.

Шу қарорда совхозларнинг ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарининг ходимлари учун белгиланган рағбатлантириш тадбирларини қўлланиш колхозларга тавсия этилди.

СССР давлат банки молиявий қийинчиликка дуч келган айрим колхозларга, совхозларга (уларнинг қайси идорага қарашли эканлигидан қатъий назар) паррандачилик фабрикаларига, наслчилик ва йилқичилик заводларига, қишлоқ хўжалик таълим-ишлаб чиқариш, тажриба-ишлаб чиқариш хўжаликларига, «Сельхозтехника» район бирлашмаларига (бўлимларига), магазинларига ва базаларига уларнинг асосланган илтимосномаларига кўра запас қисмлар ва ремонт эҳтиёжлари учун керакли материаллар, нефть маҳсулотлари ҳақини, машина-тракторларни ва юк автомобилларини ремонт қилиш ва уларга техника хизмати кўрсатиш юзасидан қилинган иш учун ҳамда «Сельхозтехника» ташкилотлари бажарадиган механизациялашган қишлоқ хўжалик ва транспорт ишлари учун ҳақ тўлашга, ем-хашак, минерал ўғитлар, гербицидлар ва заҳарли химикатлар ҳақини тўлашга, шунингдек колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлашга СССР давлат банки ссудалари бўйича муддати ўтиб кетган қарзи бор-йўқлигидан қатъий назар истисно тариқасида 1972 йил 1 ноябргача қисқа муддатли кредит бериб туриши лозим.

Дон қабул қилиш муддатларини қисқартириш мақсадларида РСФСР Министрлар Совети билан Қозоғистон ССР Министрлар Советига қўриқ ер районларидаги ғалла қабул қилиш пунктларида дон ортиш-тушириш билан банд бўлган юкчи ишчиларнинг меҳнатига ғалла қабул қилиш бошланган пайтдан то 1972 йилнинг 1 декабригача 50 процент оширилган ҳақ тўлаш ҳуқуқи берилди. Бунинг учун улар кундузги иш нормасини бажарган бўлишлари шарт.

Йўллар министрлиги, РСФСР Дарё флоти министрлиги ва Денгиз флоти министрлиги 1972 йилда машина-ускуна, эҳтиёт қисмлар ва бошқа моддий техника ресурслари ортиш учун вагон, кема ва контейнерлар биринчи навбатда (планга биноан) берилишини таъминлашлари ҳамда қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалигига, ғалла қабул қилувчи корхоналарга, суғориш ва қуритиш системалари қурилишига, элеваторлар, омихта ем корхоналари, тегирмонлар ва дон ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва сақлашни таъминлаш билан алоқадор объектларга юборилувчи юк ортилган поездлар, кемалар темир йўл ва сув йўлларида боришии устидан назорат ўрнатишлари керак.

Пландагидан ташқари юк ташиш зарурати туғилганида шу юкларни министрликлар ва идоралар билан келишиб олган ҳолда ортиб юбориш учун вагон, кема ва контейнер берилиши таъминлансин.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва тегишли касаба союз республика советлари билан келишиб олган ҳолда қишлоқ районлари ёки районлар группаси, шунингдек область, ўлка ва автоном республикалар учун 1972 йилги ҳосил дони ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини йиғиб-териб олиш ва ташиш палласи учун пул мукофоти ва кўчма қизил байроқлар таъсис этиш вазифаси топширилди. Байроқлар ва пул мукофоти ҳар 10 кунлик иш якунларига қараб автомобиль колонналарига ва бошқа транспорт бўлинмаларига топширилиб туради.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига «1972 йилги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳосилини автомобилда ташиш аълочиси» деган фахрли ном белгилаш ва бунга сазовор бўлган кишиларга область, ўлка ижроия комитетлари, республика Министрлар Советларининг ёрлиқларини топшириш тавсия этилди.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, СССР Тайёрлаш министрлиги ва «Союзсельхозтехника»га 1972 йил ҳосили ўрим-йиғими учун ажратилган моддий ресурсларни қаттиқ тежашни таъминлаш вазифаси топширилди.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, район партия комитетларига ва саноат корхоналарининг партия ташкилотларига 1972 йилги қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини ўриб-йиғиб олишга тайёргарлик кўриш ва шу мавсумни ўтказишда саноат корхоналари оталиқ тарзида колхоз ва совхозларга, ғалла қабул қилувчи ва донни қайта ишловчи корхоналарга ёрдамини ташкил этиш таклиф қилинди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети партия, совет, қишлоқ хўжалик, комсомол ва касаба союз ташкилотлари, колхозлар ва совхозлар, саноат корхоналари ва транспорт ташкилотлари ҳосилнинг нобуд қилмай ўриб-йиғиб олинишини, зарур миқдорда ем-хашак тайёрланишини, давлатга дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планининг тўла ва ошириб бажарилишини таъминламоқ учун барча чораларни кўрадилар, деб ишонч билдирдилар.

Белоруссия ССР Олий Советига ўтган сайловлардан кейин нефтчилар ва қурувчилар шаҳри — Новополоцкнинг қиёфаси анча ўзгарди. Бу ерда яна бир сайлов округи ташкил топди. Ўтган беш йилликда 4 минг оила учун турар-жой бинолари ва 8 та ётоқхона фойдаланишга топширилди. Ҳозир шаҳарда аҳоли яшайдиган янги районлар барпо этилмоқда. Суратда: Новополоцк шаҳридаги Ёшлар кўчаси.

М. Минкович фотоси. (ТАСС фотохроникаси)

СССР-50

БЕЛОРУССИЯ ҲАФТАЛИГИ

ИШЧИЛАР ҲАМКОРЛИГИ

ОРША шаҳридаги силикат маҳсулотлари комбинати коллективи ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш соҳасида бир қатор ютуқларга эришаётир. Корхонада оғир қўл меҳнати талаб қиладиган иш жараёнлари механизмлар зиммасига юклатилмоқда. Яқинда бу ерда прессдан силикат ғиштларини олиш тўла автоматлаштирилди.

Оршаликларнинг бу ютуғи Қўқон қурилиш материаллари заводи ишчи ва инженер-техник ходимларини ҳам қизиқтириб қўйди. Улар тажриба ўрганиш мақсадида бир группа инженер-техник ходимларни Оршага — ҳамкасблари ҳузурига юбордилар. Ўзбекистонлик қурувчиларнинг вакиллари бир ой давомида тажрибали мутахассислар раҳбарлигида силикат маҳсулотлари комбинатидаги янгиликларни ўргандилар. Тез кунда Қўқон қурилиш материаллари заводида ҳам ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштиришга киришилади.

Е. ПАЙКИН.

ЯНГИ ТРАНСПОРТ АГРЕГАТИ

ПИНСК ёғоч-механика заводида йирик темир-бетон конструкцияларни ташувчи прицеплар ишлаб чиқарилмоқда. Мамлакатимизда биринчи марта тайёрланган бу транспорт агрегати синовдан муваффақиятли ўтди. Прицеп СССР халқ хўжалиги ютуқлари выставкасида ҳам юқори баҳо олди. Яқинда заводга плита ташувчи прицепнинг бронза медали билан тақдирланганлиги ҳақида хушхабар келди. Корхонанинг бир группа конструкторлари ва ишчилари ҳам выставканинг кумуш ва бронза медаллари билан мукофотландилар.

Корхона тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилидан плита ташувчи прицепларни кўплаб ишлаб чиқаришга киришди.

С. ШАПИРО.

БАДИИЙ БУЮМЛАР КЎПАЯДИ

ЖЛОБИНДАГИ маҳаллий бадиий буюмлар фабрикаси АҚШ, Франция, Япония ва бошқа кўплаб чет мамлакатлар фирмаларидан заказлар олди. Бу корхона ўз маҳсулотлари билан жаҳонда донг таратган. Бадиий буюмларга талаб йил сайин ошиб бормоқда. Фабриканинг ишлаб чиқариш қуввати талабга жавоб беролмай қолди. Шу сабабдан корхона кенгайтирилмоқда. Янги технология асбоб-ускуналари ўрнатиляпти, ишчилар сони кўпайтирилади. Фабрика СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги юбилейига атаб кўп миқдорда турли совғалар тайёрлаётир.

Е. ЖУКОВСКИЙ.

СИФАТ—МЕЗОН

МИНСК трактор заводи ишлаб чиқарган қишлоқ хўжалик машиналари мамлакатимизда донг таратган. Корхона коллективи ишлаб чиқариш даражаси ва тракторларнинг сифатини янада яхшилаш соҳасида кўпгина тадбирларни амалга оширяпти. КПСС Марказий Комитети Минск трактор заводи ишчи ва инженер-техник ходимларининг ишлаб чиқариш даражаси ҳамда чиқарилаётган машиналарнинг сифатини янада ошириш соҳасидаги бой тажрибаси ҳақида қарор қабул қилди.

Минск ва Тошкент трактор заводлари коллективлари ўзаро ҳамкорликда меҳнат қилмоқдалар. Минскликларнинг тажрибаси Тошкентда ҳам кенг қўлланиляпти. Завод тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилида 19,5 мингта трактор ва 3,6 мингта трактор прицеплари ишлаб чиқаради. Корхона коллективи 2ПТС-4-793 маркали машинани завод ва давлат «Сифат белгиси» учун тайёрламоқда. Корхонада минсклик ҳамкасблар тажрибасини кенг ёйиш тадбирлари ишлаб чиқилди.

АХБОРОТ

ЯНГИЛИКЛАР

«СССР 50 ЙИЛЛИГИ» НОМЛИ БОҒ

Андижон районидаги Охунбобоев номли совхоз ёшлари ажойиб ташаббус бошладилар. Ғофуржон Исабоев бошлиқ бир группа ёшлар Ҳақан адиридан 50 гектар ер ўзлаштириб, боғ барпо қилдилар. Бу ерга кўплаб экилган олма, ўрик, шафтоли, гилос ва манзарали дарахт кўчатлари яшнаяпти. Совхоз ёшлари боғнинг номини «СССР 50 йиллиги» деб аташди. Боғ беш йилликнинг охирига бориб 150 гектарга кенгайтирилади ва совхоз ишчиларининг дам оладиган оромгоҳига айлантирилади.

Т. АБДУСАМАТОВ.

МЕЛИОРАТОРЛАР ҲИССАСИ

Қорақалпоғистон мелиораторлари Орол денгизи қирғоқларида яйловлар барпо қилиш ва қўриқ ерларни ўзлаштириш ишига ўз ҳиссаларини қўшиб, Қизилжар посёлкаси яқинида Амударё сувига тўғон солмоқдалар. Мутахассисларнинг ҳисобича, дарё жиловлангач, Аму суви Орол денгизига қуйиладиган жойлардаги 75 минг гектар майдон, Хоразм область колхозларининг 70 мингдан ортиқ чорва моллари учун озуқа базасига айлантирилади. Аму сувининг шимолга қараб оқизилиши туфайли минг квадрат километр майдондаги қўриқ ерлар суғориладиган бўлади.

Д. ПОЛЕВОЙ.

СУВЧИГА «МОСКВИЧ»

Умарали Иброҳимов 30 йилдирки, ота касби сувчиликни улуғлаб келади. Жазирама иссиқда экинларга об-ҳаёт берса, қиш чилласида этик билан сув кечиб, ернинг шўрини ювади, намга тўйдиради.

Яқинда Охунбобоев районидаги «Шарқ юлдузи» колхози правлениеси сувчининг баракали меҳнатини ҳисобга олиб, уни «Москвич» маркали автомашина билан мукофотлади.

Қ. РУСТАМОВ.

ЯНГИ КИОСКАЛАР

Республикамизда газета ва журнал сотадиган киоскалар сони мингтадан ҳам ошиб кетди. Яқинда Москва областидаги «Промсвяз» заводидан «КРС» маркали киоскалар олинди. 21 та шундай янги киоска илгаригиларига нисбатан кенг, ёруғ ва кўп жавонли бўлиб, газета, журналларни кенг реклама қилишга мосланган. Йил охиригача бундай киоскалардан яна 100 та сотиб олинади.

А. НАБИХУЖАЕВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЭҲТИЁЖ ВА ТАЛАБ»

Республикамизда кейинги беш йилликда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш анча яхшиланди. Партия ва совет ташкилотлари бу масала билан яқиндан шуғулланмоқдалар. Шунга қарамай, бу соҳада ҳали катта камчиликлар мавжуд. Жойларда маиший хизмат кўрсатиш даражаси паст ва хизматнинг тури кам. Маиший хизмат корхоналарида кадрлар етишмайди, уларнинг малакаси талабга жавоб берарли даражада эмас.

Газетамизнинг ўтган йил 24 декабрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада аҳолига маиший хизмат кўрсатишдаги ана шу каби камчиликлар очиб ташланган ва бу масалага етарли эътибор бермаётганликлари учун айрим область ҳамда район ижроия комитетлари танқид қилинган эди.

Бухоро область ижроия комитетидан олинган жавобда бундай дейилади: мақола область маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг кенгашида муҳокама қилинди. Унда келтирилган фактлар тасдиқланди, танқидий мулоҳазалар тўғри деб эътироф этилди. Районларга қўшимча автомашиналар, колхоз ва совхозларда маиший хизмат уйлари, комплекс қабул пунктлари ташкил қилиш учун технология ускуналари ажратилди. Маиший хизмат кўрсатишни ривожлантиришнинг асосий йўналиши белгиланди.

Свердлов, Бухоро, Томди ва Конимех район маиший хизмат комбинатларининг директорлари зиммасига барча колхоз ва совхозларда маиший хизмат уйлари, комплекс қабул пунктлари ташкил қилиш йўли билан ҳар бир киши ҳисобига кўрсатиладиган хизмат ҳажмини ошириш, кўчма бригадалар ташкил қилиб, аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш, турини кўпайтириш, прокат пунктлари фаолиятини кучайтириш мажбурияти юклатилди.

Ана шу мазмундаги жавоблар Самарқанд область ижроия комитетидан, Фарғона, Сирдарё, Хоразм ва бошқа областларнинг маиший хизмат кўрсатиш бошқармаларидан ҳам олинди.

МИРЗАЧЎЛНИНГ ЯНГИ ШАҲРИ

Мирзачўлнинг шарқий чеккасида, Ўзбекистон катта энергетикасининг тўнғичи — Фарҳод ГЭСидан сал нарида мамлакатимиз энергетика гигантларидан бири — 4,4 миллион киловатт қувватли Сирдарё ГРЭСи қурилмоқда. Қурилиш бошланган 1967 йили бу ерда шаҳар типидаги Ширин посёлкаси вужудга келтирилганди. Шу посёлка тез суръатлар билан ривожланмоқда ва обод бўлмоқда. Бу ерда ўтган давр ичида 50 минг квадрат метрдан зиёд уй-жой саҳни, бир неча мактаб, болалар боғчаси ва яслилари, клублар, кутубхоналар ва бошқа бир канча маданий-оқартув муассасалар қурилди ва фойдаланишга топширилди. Ўтган йилнинг ўзидагина 21 минг квадрат метр уй-жой саҳни, ётоқхона, поликлиника, шифохона, туғруқхона, савдо маркази ва бошқа объектлар қурилиб фойдаланишга топширилди.

Яхши ривож топган савдо-сотиқ, умумий овқатланиш ва маиший хизмат корхоналари аҳолига хизмат қилиб турибди.

Шу йил ГРЭС қурувчилари салкам 28 миллион сўмлик капитал маблағларни ўзлаштиришлари, шу жумладан 16 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришлари лозим. Йил охирига бориб станциянинг 300 минг киловатт қувватли биринчи агрегатини ишга тушириш мўлжалланмоқда. Кўп уй-жой, мактаб, катта музхона, энергетика техникуми, ҳунар-техника мактаби бинолари ва бошқа объектлар қурилади.

Шу беш йилликда посёлка ва унинг аҳолиси учун катта-катта истиқболлар очилмоқда. ГРЭС қурилиши суръатларини ғоятда ошириш, шунингдек ремонт-механика, электр ремонт заводлари, бир қанча озиқ-овқат саноати корхоналари, 100 минг квадрат метр саҳнли уй-жой, икки мактаб, тўртта болалар боғчаси ва яслиси, пионерлар саройи, 800 ўринли концерт зали, меҳмонхоналар, тим бозор, стадион, спорт комплекси, кўпгина медицина муассасаларини қуриш ҳам кўзда тутилади.

Ширин посёлкасининг ёнида Фарҳод ГЭСи энергетиклари шаҳарчаси жойлашган.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми посёлканинг тез ўсаётганлиги ҳамда қурилаётган Сирдарё ГРЭСининг муҳимлигини назарда тутиб, ўз фармонига биноан шаҳар типидаги Ширин посёлкасини область қарамоғидаги шаҳарга айлантирди ва унга Фарҳод ГЭСи ёнидаги аҳоли пунктини қўшди.

Шаҳар типидаги Ширин посёлкасининг область қарамоғидаги шаҳарга айлантирилиши унинг экономикасини, шаҳар хўжалигини янада ривожлантиришга, уни ободонлаштириш ва аҳолига хизмат қилишни яхшилашга, меҳнаткашлар зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришларига шубҳасиз ёрдам беради.

(ЎзТАГ).

ДИЛОЗОРДАН ЭЛ БЕЗОР

Ахлоқ ва одоб мавзуида

Меҳнатда суяги қотмаган, туҳматни тумор қилиб тақиб олган Аҳмад Эсоновни Денов район Хўжасоат қишлоғидаги «Қизил Октябрь» колхози аъзолари бекорга иғвогар деб аташмайди.

Чунки Аҳмад Эсонов илонмижоз бўлиб чиқди. У ҳар куни бировга заҳарини сочмаса, дилини оғритмаса ётиб уйқуси келмайдиган бўлди. У ўз кирдикорларини яширинча, зимдан бажариб юрди. Атиги 2 синф ҳажмида маълумоти бўлганлиги учун чор атрофга йўллайдиган туҳматномаларини битиб берувчи котиб қидирди. Ана шундай «жонкуяр» шогирд ҳам топилди. У колхознинг автогаражи қоровули, қариб қуйилмаган Эшим Жабборов бўлиб чиқди. Улар номардлик қилиб, бошқа имзолар билан шикоятлар ёзиб келдилар. Улар фақат колхоз раҳбарлари устидан туҳматномалар ёғдирибгина қолмай, ўз қўни-қўшнилари, ҳатто район раҳбарлари устидан ҳам шикоятлар ёзиб, ҳеч кимга тинчлик бермадилар. Иғвогарнинг кўзига ёмон кўриниб қолган кишининг ҳолига «вой». Чунки у дарҳол тирноқ тагидан кир қидиришга тушади, бир амаллаб одамлардан нуқсон топади-да, хатга битиб-шикоят ёзиб берадиган гараж қоровули Эшим Жабборов ёнига ўпкасини қўлтиқлаб югуради. Сўнгги 5-6 йил давомида бу икки дилозорнинг кирдикорлари, фисқи-фужури мана шундан иборат бўлди.

Колхоз раиси Кенжа Ражабов иғвогарга қуюқроқ салом бермагани учун 5 йил давомида унинг устидан бўҳтондан иборат аризалар Иттифоқ, республика ва область ташкилотларига кетма-кет йўлланиб турди. Уст-устига текшириш ва тинтувлар, тафтиш ва инвентаризациялар ўтказилди. Арзномаларни текширишга келган неча ўнлаб кишининг қимматли вақтлари бекорга сарфланди.

Текшириш ва тафтишлардан безор бўлган колхоз раиси К. Ражабов охири ариза бериб, вазифасидан озод этишни сўрашга мажбур бўлди. Ниҳоят, 1971 йил 17 июнь куни у вазифасидан озод этилди ва қишлоқ Советига раис этиб сайланди.

Шундан сўнг иғвогарнинг аламн янада ошиб, жазаваси тутиб кетди. «Ҳап, сенми»,— деди-да, шу кечасиёқ ўтириб бир дафтарни тўлдириб думалоқ ариза ёздирди. Энди у райком секретари Д. Золотарев ва райижроком раиси А. Сағитовларни қоралашга тушди. Унинг аризасида бу ўртоқлар собиқ колхоз раиси Кенжа Ражабовнинг уйида меҳмон бўлиб, қўй сўйдириб еган, пора олган, шундан сўнг уни қишлоқ Советига раис қилиб қўйишди, деб кўрсатилади.

А. Эсонов ва Э. Жабборовлар аризани бир неча нусхада кўчириб, юқори республика ташкилотларига — министрликлар ва партия-совет органларига йўллашди. Булар ёзган арздодлар бўйича область ва республика ташкилотлари, ҳатто министрликлардан ҳам вакиллар келиб, «фактлар»ни бирма-бир текширишди. Бироқ, аризадаги важ-корсонлар тасдиқланмади. Комиссия аъзоларининг бекорга овора бўлганлиги қолди, холос.

Иғвогарлар туҳматномалар ёзишни янада авж олдириб юбордилар. Биргина 1971 йилнинг 6 август куни 6 жойга ариза-шикоят йўлланди. Бу думалоқ хатларда район ва область раҳбарлари қаттиқ қораланди, собиқ колхоз раиси Кенжа Ражабов куракда турмайдиган бемаъни сўзлар билан ҳақорат қилинди. Текширишда аризада келтирилган «далил»лар тасдиқланмади.

Колхозчилар қишлоқда иғвогар, туҳматчи сифатида отнинг қашқасидек маълум бўлиб қолган ғийбатчи Аҳмад Эсонов ва унинг югурдаги Эшим Жабборовларни жавобгарликка тортишни талаб қилишди.

Халқнинг ҳаққоний талаби амалга оширилди. Яқинда туҳматчилар очиқ судга таклиф этилди. Халқ олдида жавоб беришга қўрққан, номард Эшим Жабборов каёққадир «қуён бўлди», иғвогар Аҳмад Эсонов эса 4 йил қамоқ жазосига ҳукм этилди. Худди шоир айтганидек бўлди:

Маҳтумқули айтар, элнинг кўзидан—
Тушиб, хор-зор бўлсанг, кўргин ўзингдан.
Тилингни тиймасанг, ҳаром сўзингдан
Тамом вайрон бўлур умринг туҳматчи!

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПИЛЛА — ДАВЛАТГА

ДАСТЛАБКИ ҲОСИЛ

ЖАРҚЎРҒОН, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Район пиллакорлари бу йил 1610 қути қурт уруғини парвариш қилмоқдалар. Улар ҳар қути қурт уруғидан камида 70 килограммдан кумуш тола топшириш мажбуриятини олганлар. Район пиллакорлари қуртларни жадал усул билан боқиш агротехникасини ўзлаштирдилар.

Куни кеча бир қатор хўжаликларнинг илғор пиллакорлари хонаки қурт уруғидан терилган дастлабки пилла ҳосилини тайёрлов пунктларига етказиб бердилар. «Сурхон» совхозидан Зайнаб Ботирова, Охунбобоев номли колхоздан Ойжамол Мақсумқулова, Тўхта Хуррамова, «Коммунизм» колхозидан Ойсултон Нодирова, Ҳалима Шафиқова ва бошқа ўнлаб илғор пиллакорлар ҳозирдаёқ 20-35 килограммдан пилла топширдилар. Район пиллакорлари эрта-индин пилла топширишни оммавий бошлаб юборадилар.

МАРРА—100 КИЛОГРАММДАН

ЗИРАБУЛОҚ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Нарпай районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари пилла қуртларини жадал усул билан боқиб, ҳар йили мўл ҳосил етиштирадилар. Планни ошириб бажарадилар. Хўжаликда ўтган йили ҳар қутидан 84 килограммдан сифатли пилла топширилган эди. Тошбиби Қаландарова, Саида Пиримова, Фотима Менглиева, Назокат Раззоқова, Муяссар Қодирова ўртоқлар бошлиқ звенолар эса ҳар қутидан 100 килограммдан ва ундан ошириб пилла топширган эдилар. Колхоз пиллачилари СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Улар ҳар қутидан колхоз бўйича 100 килограммдан, илғор звенолар эса 120 килограммдан пилла етиштиришга ваъда бердилар.

УНИВЕРСАЛЛАР ЖАВЛОН УРАДИ

РЕПОРТАЖ

Тонг саҳар палла. Қуёш нурлари самога ёйиляпти. Ўтўланлар, яшил бедалар кун чиқар томонга мойил. Ғўзалар кўкка интилади. Чўлнинг майин шабадаси ғир-ғир эсяпти. Олисдан универсаллар овози эшитилади. Катта йўлдан ўғит ортилган машиналар ўтиб турибди. Одамлар пахта пайкаллари сари ошиқади. Унумдор далалар ҳар қачонгидан ўзгача манзара кашф этади.

Кечқурунги маслаҳатга мувофиқ Жумаш ака Назаров бўлимига йўл олдик. Мақсадимиз чўлқувар деҳқонлар меҳр билан парваришлаётган ғўзаларни кўздан кечириш, ютуқ-камчиликлар, галдаги режалар ҳақида фикрлашиш! Енгил машина асфальт йўлда ўрта тезликда елиб боряпти. Икки томон пахтазор, яшил квадратлар яққол кўзга ташланади. Лекин пайкалларда одам кўринмайди. Универсалларнинг овози эшитилмай қолди.

Уйга толдим. Кечқурунги суҳбат вақтида совхоз директори ўрток Сиддиқов: — бизда иш ҳарбийча ташкил қилинган. Соат олтида ҳаммани далада кўрасиз, тушки овқатда мириқиб дам олинаётганига дуч келасиз, қош қорайтмагунча уйга қайтиш йўқ, деган эди. Қани ўша одамлар? Ё якшанба куни бўлгани учун бозорўчарга кетишганмикин? Гарчанд директор ёнимда бораётган бўлса ҳам сўрашга тилим бормади.

Яхши қилган эканман. Йигирма-йигирма беш чақиримлар йўл босилгандан кейин одамларга дуч келдик. Чўлқуварлар «оқ олтин» ишқида пешана тери тўкишарди. Универсаллар узунаси-кўндалангига пайкал кезяпти, сувчилар ўқариқлар, шохариқларнинг нишобини созлаяпти, бир гуруҳ кишилар дала шийпони ёнида минерал ва органик ўғитдан қоришма тайёрлаяпти. Хуллас ҳамманинг вақти ўлчовли, ҳамма ўз бурчини ўташ билан банд.

Пайкал оралаб боряпмиз. Ёш ниҳоллар майин шабадада тебранади, кўм-кўк барглари зилол сувга ўхшайди. Лекин директор ҳам, бўлим бошқарувчиси ҳам хомуш кўринади кўзимга. Нега бундай? — ўйлайман ўзимча, — одамлар соат олти бўлмайоқ далага ёпирилибди, универсалчилар анчагина қатор ораларини культивациядан чиқарибди, ғўзаларни ўғитлабди. Сувчилар ҳам ўз ишини адо этяпти. Ё бошқа бирор гап бормикин?

Пайкал оралаб икки-уч чақирим юрганимиздан кейин хомушликнинг боиси аён бўлди. Директор культивациянинг сифатидан қониқмабди. Боя бир универсални тўхтатиб, культиваторнинг иш органларини кўздан кечирган эди. Шунда алланимадан пешанаси тиришгандек бўлувди. Энди билсам универсалчи культиваторнинг иш органларини яхши созламаган экан.

— Бизга трактор ғилдиракларининг айланиши эмас, — деди директор норози оҳангда, — ундан келадиган фойда керак. Ёмғир ёғаверибер ерберч бўлиб кетди. Ёш ғўзалар яхши илдиз отолмаяпти. Оқибатда ўсиш, ривожланиши кечикяпти. Бугунги бир кунлик кечикиш кузда пахта теримини уч-тўрт кун орқага сурворади. Қаранг, культиваторнинг тўртта тиши етишмайди. Натижада анчагина майдон юмшатилмай қоляпти. Чуқурлиги ҳам талабга жавоб бермайди. Бу билан ўзимизни ўзимиз алдаймизку...

Жумаш ака нуқсонни тан олди. Биз билан хайрлашиб ўша универсал томон кетди. Биз олдинга юриб эгатларни сув тарашга созлаётган сувчиларга дуч келдик. «Ҳорманг-бор бўлинг»дан сўнг биринчи сувнинг аҳамияти ҳақида гап кетди.

— Сув тарашга қанча ер тайёр? — сўради директор.

— 40 гектар, — жавоб қилди сувчи.

— Қачон сув олмоқчисизлар?

— Узоғи билан бир ҳафтада.

Директор ердан бир кетмон тупроқ кавлади. Сўнгра бир қисм тупроқни кафтига олиб ишқалаб кўргач ҳидлади. Сувчига ҳам тутди. Тупроқдан қўланса ҳид анқирди.

— Кўрдингизми, ер заҳлаб, тупроқ ҳидланиб кетибди. Туз юқори қатламга кўтарилибди. Дарҳол сув таралмаса ғўзаларнинг илдизи касалланиши мумкин...

Шу куни дала айландик. Кечки пайт изимизга қайтиб сувчилар, универсалчиларнинг ишини яна кўздан кечирдик. Директорнинг чеҳрасида табассум чечак отди. Сувчилар билан боя́ги универсалчининг елкасига қоқиб қўйди, бўлим бошқарувчисига қараб жилмайди. Бундан «иш деган мана бундоқ бўпти» деган маъно англадим...

Собиржон Сиддиқов директорлик қилаётган 18-«Фарғона» совхозининг чўлқуварлари 1972 юбилей йилида 15 минг тонна чўл дурдонаси тайёрлашга азму қарор қилганлар. Шу кунларда хўжалик далаларида бўлган киши пахтакорларнинг фидойилигига қойил қолади. Универсаллар жавлон уряпти. Ҳар бир машинага 6 гектар норма белгиланган. Ҳаким Шодиев, Қудрат Тоғаев, Иномжон Ҳафизов, Иномжон Мамажонов каби ўнлаб универсалчилар 8-9 гектар ердаги ғўзаларни узунаси-кўндалангига парвариш қиляпти. Совхозда чигит кенг қаторлаб экилган. Биринчи комплекс парвариш тугалланай деб қолди. Ҳар гектар майдонда 90-100 минг туп ниҳол бўлишига эришилди. Яганa тезкорлик билан ўтказиляпти. 130 универсаль ва уларни моҳирлик билан бошқараётган механизаторлар мўл ҳосилга пухта замин яратяпти.

Ғўзалар сув талаб бўлиб қолди. Шу боисдан Турғунбой Ҳошимов, Холиқул Пирматов, Абдурашид Қодиров, Усмонжон Исматов, Мамасоли Абдуллаев каби уста деҳқонлар пайкалларни сув тарашга тайёрлаяпти. Ҳар куни 250-300 гектар майдондаги ғўзаларни қондириб суғориш режалари белгиланди. Ниҳолларни озиқлантириш кун сайин, соат сайин авж олдириляпти. Сабаби, тупроқнинг устки қатламидаги озуқа ёмғир суви билан остки қатламига тушиб кетди. Ундан ўсимлик кейинча баҳра олади. Унгача тезда ўғит бериш керак. Биринчи парваришда гектарига 300 килограммдан азот, 500 килограммдан фосфор берилди. Бу ҳали кам. 25 майгача иккинчи озуқа берилади.

Совхознинг сувчисидан механизаторигача, чопиқчисидан химизаторигача ҳамма ўз постида соқчилардек ҳушёр туриб меҳнат қиляпти, ғўзаларни кунда бир яшнатяпти. Бу билан 15 минг тонналик «оқ олтин» хирмонига замин яратяпти. Меҳнат интизоми, талабчанлик, топширилган иш учун масъулият намунали йўлга қўйилган. Собиржон Сиддиқов айтганидек, ғўза парвариши авж олдирилаётган шу кунларда иш чинакам ҳарбийчасига ташкил этилган. Бу эса ғалабанинг гаровидир.

Т. УНАБОЕВ,
Сирдарё области.

Суратда: (ўнгдан) бўлим мудири Ж. Назаров, агроном З. Солиев ва звено бошлиғи Д. Эшимовлар.

А. Тўраев фотоси.

ЎТ ЎРИЛИБ СЕНАЖ БОСТИРИЛМОҚДА

ТЕРМИЗ. Ўзбекистоннинг жанубида ўт ўрила бошлади. Сурхондарё областининг асосий яйловларидан бири бўлмиш Бандихон чўлига дастлабки ўримчи отрядлар чиқди. «Сайроб», ВЛКСМ 50 йиллиги номли совхозлар ва бошқа чорвачилик хўжаликларининг механизаторлари дағал ем-хашак тайёрлашга киришдилар.

Қиш чўзилиб кетганлиги пичан ўримини бир мунча кечиктирган бўлсада, хўжаликлар бой берилган вақтни етказиб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Пичан ўриладиган жойларга кўпдан-кўп трактор косилкалари, пичан тойловчи машиналар, транспорт воситалари етказиб келтирилган. Пичан тайёрловчилар орасида ўрим ишларини жадаллаштириш ва сифатли қилиб ўтказиш учун мусобақа авж олдириб юборилди.

Бу йил Сурхондарё области қишлоқ хўжалиги ходимлари 400 минг тонна дағал ем-ҳашак тайёрлашга қарор бердилар. Шунча ем-хашак икки йилга бемалол етади.

* * *

АНДИЖОН. Избоскан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозида биринчи беда ўрими тугади. Натижада бу ерда 800 тонна сенаж бостириш мумкин бўлди. Ҳозир областдаги бошқа колхоз ва совхозлар ҳам далалардан мўл беда ҳосили ўриб олмоқдалар.

Область хўжаликлари бу йил олти марта беда ўриб, 150 минг тонна, яъни бултургидагига қараганда қарийб уч баравар кўп сенаж бостиришмоқчи. [ЎзТАГ].

САБЗАВОТ ЖЎНАТИЛА БОШЛАДИ

Сурхондарё области колхоз ва совхозларида етиштирилган редиска ва кўк пиёз Қозоғистонга юборилди.

Ўзбекистон жанубидаги область сабзавоткорлари яқин ой ичида Москва, Ленинград, Сибирь ва Урал шаҳарларининг аҳолисига салкам ўн минг тонна эртаги сабзавот, шу жумладан саккиз минг тонна карам етказиб берадилар. (ЎзТАГ).

Совет прокуратураси 50 йиллиги олдидан

САДОҚАТ

Эдуард Ильич Дворкинд! Юстициянинг кекса маслаҳатчиси. Унинг номини республикамиз прокуратурасининг барчэ ходимлари яхши биладилар. Бу киши ажойиб ва оғир йўлни босиб ўтган. У ўз ҳаётини социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашга сарфлади.

Ўзбекистон ССР прокуратурасининг Ички ишлар министрлиги органларида терговнинг боришини кузатиш бўлимининг бошлиғи вазифасини бажараётган Э. И. Дворкинд ва унинг ҳамкасблари республика Ички ишлар министрлиги аппаратида қонунчиликка риоя қилинишини таъминлаётирлар.

Прокурорлик вазифаси қатъийлик, принципиаллик, одамларга нисбатан чуқур ҳурматни талаб қилади. Эдуард Ильичга ана шундай хислатлар хос. Унинг бевосита иштирокида терговда йўл қўйилган кўпгина хатолар тузатилган. Шикоятларга сезгирлик билан қулоқ солиш кўпинча гражданларнинг ҳуқуқларини тиклашга ёрдам берди.

Э. И. Дворкинд прокуратура органларида 30-йиллардан ишлай бошлаган. У вақтда биринчи беш йиллик планни бажариш учун умумхалқ кураши авж олган эди. Саноат соҳасида рўй берган силжишлар мамлакатимизда иқтисодий укладнинг нисбатини социализм фойдасига ўзгартирди. Социализм позицияларининг кучайишига самарали таъсир кўрсатди. Бу, СССРда капитализмнинг сўнгги қолдиқларини илдизи билан қуритишга реал асос яратди. Прокуратура органлари зиммасига эса социалистик мулкни сақлашни таъминлаш, уни талон-тарож қилувчиларга қарши аёвсиз кураш олиб бориш вазифаси юклатилган эди. Капитализм қолдиқларига қарши кураш ниҳоятда шиддатли тус олган бўлишига қарамасдан, улар хавфли жиноятлар қилишар, шу жумладан, социализм ишига содиқ кишиларни қасддан қурбон қилишар эди. Ўша вақтларда Днепропетровск шаҳар прокуратурасида ишлаган ёш терговчи социалистик жамиятни қуришга халақит бераётган жиноятчиларга қарши юзма-юз кураш олиб борди.

30-йилларнинг охирида ёш терговчини темир йўл транспорти прокуратураси органига ишга ўтказдилар. Бу вақтда баъзи темир йўлчиларнинг ўз ишларига совуққонлик билан қараганликлари туфайли поездлар тез-тез аварияга учрар эди. Кўнгилсиз фалокатларнинг айбдорларинигина аниқлаб қолмасдан, бу фалокатларнинг рўй беришига сабаб бўлган омилларни аниқлаш ва поездлар ҳаракатининг бузилишига олиб келаётган шароитларни йўқ қилиш даркор эди. Айниқса ташиб келинаётган юкларни талон-торож қилишнинг олдини олиш соҳасида милиция ва прокуратура органлари катта иш олиб бордилар. Бу ишларнинг ҳаммасида Эдуард Ильич ўзини чаққон ва оператив ходим сифатида кўрсатди.

...1941 йил, июнь. Совет халқи немис фашизмига қарши курашга отланди. Ҳарбий терговчи Э. И. Дворкинд Архангельск темир йўл узели ва портига ишга юборилди. Бу ерда юкларни қўриқлаш ва транспортда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ишига ёрдам бериш керак эди. Урушдан кейин ҳам у узоқ вақт транспорт прокурори вазифасида ишлади. Ўзбекистон ССР прокуратураси аппаратида эса у бир неча йилдан бери муттасил меҳнат қилиб келаётир.

Катта ҳаётий тажриба ва бой билимга эга бўлган Э. И. Дворкинд ёш терговчи-прокурор ходимларга ана шу машаққатли, лекин шарафли касб сирларини эгаллашда яқиндан ёрдам бермоқда. У совет қонунчилигини меҳнаткашлар орасида кенг пропаганда қилаётир. Ишлаб чиқариш корхонлари ва маҳаллаларда совет қонунлари тўғрисида лекция ва суҳбатлар уюштиряпти. Давлат ва ҳуқуқ назарияси бўйича семинарларда машғулотлар ўтказмоқда. Тиниб-тинчимас, оташ қалб коммунист Эдуард Ильичга жиноятларга қарши ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш учун олиб бораётган ишида муваффақиятлар тилаймиз.

В. МАННОНОВ,
Ўзбекистон ССР прокуратураси коллегияси аъзоси, юридик фанлар кандидати.

СПОРТ

ХАБАРЛАР

СТУДЕНТ-СПОРТЧИЛАР ҲАФТАЛИГИ

Бугун республикамизда студент-спортчилар ҳафталиги бошланади. Мусобақалар спортда оммавийликка эришиш ва маҳоратни ошириш шиори остида ўтади. Студент-ёшлар спортнинг 11 тури бўйича куч синашадилар. Республикамиз пойтахти студентлари ўртасидаги мусобақа шаҳар ва область олий ўқув юртлариаро олиб борилади. Самарқанд, Андижон ва Фарғонада мусобақалар область институтлариаро ўтказилади. Қолган областлар, шунингдек Қорақалпоғистонда учрашувлар курс ва факультетлар ўртасида давом этади.

Мусобақада шарафли ўринларни эгаллаган ғолиб командалар область ва шаҳар комсомол комитетининг ёрлиқлари, шаҳар физкультура-спорт комитетининг дипломлари билан мукофотланади. Бугун кеч соат 6 да Тошкентдаги «Старт» стадионида ҳафталик мусобақаларининг очилишига бағишланган тантанали маросим бўлади. Мусобақалар Тошкентдаги Горький номли, Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғларида, Тошкент университети ҳамда медицина ва политехника институтлари стадионларида ўтказилади. Шунингдек, «Ёшлик» спорт саройи, «Пахтакор» марказий стадиони ҳам ёшларга бериб қўйилади.

ФИНАЛ ИШТИЁҚИДА

Ўтган куни Тошкентдаги марказий «Юбилей» спорт саройида бокс бўйича СССР чемпионатининг зонал мусобақаси бошланди. Чарм қўлқоп усталарининг кундузги олишувларида тошкентлик боксчилардан И. Муллаев, М. Камолов, Х. Муталов, В. Кудрянов, В. Ревенколарнинг қўли баланд келди. Кечқурунги мусобақалар ҳам мухлисларда катта қизиқиш уйғотди. Унда ишқибозлар таниқли боксчимиз А. Қодирохунов ғалабасининг шоҳиди бўлишди.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.50 — ТОШКЕНТ. 9.55 — Тожикистон ССР халқ артисткаси **Рена Ғолибова** куйлайди, 13.35— Илмий-оммабоп фильм, 11.00 МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар, 11.10 — Октябрятлар концерти, 11.35 — «Здоровье», 12.05 — **Футбол:** ЦСКА — «ДИНАМО» (Киев), 12.50 — **П. Антокольский** — студиямиз меҳмони, 13.10 — **Биринчи қўлқоп** (бадиий фильм), 14.30 — «Уфқ», 13.30 — Иқтисодий темаларда суҳбат. 16.00 — Музикали учрашувлар. 16.35 — Халқаро понорама, 17.05 — ТОШКЕНТ. 17.10 — Болалар учун концерт, 17.40 — Ахборот. 17.35 — **Кумуш карнайлар** (бадиий фильм). 19.10 **Дадахон Ҳасанов** куйлайди, 19.45 — Ахборот, 20.00 — Ўзбекистон беш йиллик маршида, 20.30 — Дала ишлари кундалиги, 20.45 — Эстрада концерти, 21.30 — МОСКВА. «Вақт». 22.00 — **Футбол:** «ЗЕНИТ» (Ленинград) — «СПАРТАК» (Москва).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 17.05 — МОСКВА, **Чавандозлар** (бадиий фильмнинг 1-серияси), 18.15 — Концерт. 19.25 — Спектакль. 21.30 — ТОШКЕНТ. СССР адвокатурасига 50 йил, 22.10 — Енгил атлетика бўйича Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари спортчиларининг мусобақаси, 23.10 — **Матонатли кишилар** (бадиий фильмнинг 2-серияси).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

РАДИО БУГУН

6.15—Тонгги концерт. 8.25 — Халқ талантлари концерти. 9.30— Республикада хизмат кўрсатган артист танбурчи А. Абдуллаев чалади. 10.10 — Совет авторларининг қўшиқлари. 11.15—«Дугоналар» радиожурнали. 12.15 — Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт. 13.30— Ўзбекистон опера саҳнаси усталарининг концерти. 15.20 — «Правда» газетасининг обзори, 15.30—«Сиҳат-саломатлик» радиожурнали. 16.10 — Мақом ҳақида 16-эшиттириш, 17.20—Уйғур куйлари, 17.50 — «Идеология ва ҳаёт», 18.00—Чўлқуварлар учун концерт, 18.40 — Спорт эшиттириши, 19.20—СССР санъат усталарининг концерти, 20.00—Қарши кундалиги (русча). 21.00—Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10— Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун кечки концерт, 22.15—Концерт. 23.10—Фурқат лирикаси.

Турли мамлакатларда

КАТТА АҲАМИЯТГА МОЛИК ҚАРОРЛАР

БОНН, 17 май. (ТАСС мухбири). Бугун ГФР бундестагида ГФР билан Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси ўртасида тузилган шартномаларни ратификация қилиш тўғрисидаги қонун лойиҳалари ҳусусида якунловчи мунозаралар бўлиб ўтди.

Германия Социал-демократик партиясининг парламент фракцияси номидан депутат К. Шмид гапирди. У таъкидладики, ГФРнинг Совет Иттифоқи ва Польша билан тузган шартномалари тинчлик сиёсатига қўшилган ҳисса бўлиб, Шарқ билан Ғарб ўртасида ҳамкорликни ривожлантиришга ёрдам беради. Бу шартномалар ГФРнинг Европадаги бошқа социалистик давлатлар билан шартномалар тузишига заминдир. Шартномалар, деди нотиқ «Европада тинч тараққиёт учун яхши бошланғич база ҳамда қитъамизда кескинликни юмшатиш учун ҳал этувчи замин» ҳам яратиб беради.

ГФР ҳукумати ПХР билан шартнома тузиб Одер-Нейсе дарёлари бўйлаб ўтувчи чегарани шубҳа остига қўймайди, деди Шмид.

Шартномалар ратификация қилингач, деди Шмид Ғарбий Берлин хусусида тузилган тўрт томонлама битим ҳамда ГДР билан ГФР ўртасида тузилган транспорт шартномаси кучга кириб ҳар иккала герман давлатлари ўртасидаги муносабатларни яхшилашга ёрдам беради.

Эркин демократик партия фракциясининг раиси Мишник шартномаларни муҳим сиёсий қадам, деб таърифлади.

Сўнгра Мишник бу ерда гап ижтимоий ва сиёсий системалари турлича бўлган давлатларда яшаётган халқлар ўртасидаги ғовларни йўқотиш тўғрисида бораётир, деб таъкидлади. Унинг сўзларига кўра ҳар иккала шартнома ГДР билан ГФРнинг янада яқинлашувларига ёрдам беради.

Собиқ канцлер К. Кизингер (ХДС) сўзлаган нутқида ХДС-ХСС парламент фракцияси шартномаларни ратификация қилиш тўғрисидаги қонун лойиҳалари хусусида овоз бериш чоғида бетараф қолишга қарор берганлигини айтди.

ГФР ташқи ишлар министри В. Шеель ўз нутқида таъкидладики, ГФРнинг СССР ва ПХР билан тузган шартномалари бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам беради. Бу шартномалар халқлар ўртасида ҳамжиҳатлик йўлини очиб беради ва иккинчи жаҳон уруши даҳшатларига барҳам беришга кўмаклашади.

Министр айтдики, ҳозирги вазифа Европа қитъасида тинчликни мустаҳкамлашдан иборатдир. Москва ва Варшавада тузилган шартномалар ана шу мақсадга хизмат қилади.

Шеель ХДС-ХСС фракцияси шартномаларни ратификация қилиш тўғрисидаги қонун лойиҳалари овозга қўйилмасдан олдиноқ унга овоз бериш чоғида бетараф бўлиб қолишга қарор берганлиги муносабати билан таассуф изҳор этди.

Шундан кейин бундестагда қонун лойиҳалари овозга қўйилди. СССР билан ГФР ўртасидаги шартнома 248 овоз билан ратификация қилинди. 10 депутат қарши овоз берди. Овоз беришда парламент аъзоларидан 238 киши бетараф қолди.

ПХР билан ГФР ўртасидаги шартнома 248 овоз билан ратификация қилинди. 17 депутат қарши овоз берди. 230 депутат бетараф қолди.

Шундан сўнг бундестаг Москва ва Варшава шартномалари юзасидан коалициядаги партиялар ва оппозицион партиялар ишлаб чиққан қўшма резолюция қабул қилди. Шу резолюция учун 491 овоз берилди, 5 депутат бетараф қолди.

Ратификациялашнинг бундан буёнги процедураси қабул қилинган қонун лойиҳаларини иккинчи палата — бундестагда қараб чиқишни кўзда тутади.

ОҚ УЙ АХБОРОТИ

ВАШИНГТОН, 18 май. (ТАСС). Оқ уй АҚШ президенти Р. Никсоннинг Совет Иттифоқига қиладиган сафарида унга ҳамроҳ бўладиган группанинг составини эълон қилди. Группа составида АҚШ давлат секретари У. Рожерс, президентнинг миллий хавфсизлик бўйича махсус ёрдамчиси Г. Киссинжер, қуролсизланиш ва қурол-яроғларни контрол қилиш агентлигининг директори Ж. Смит, АҚШнинг СССРдаги элчиси Ж. Бим ва бошқа расмий кишилар бор.

Визитни ёритмоқ учун 182 мухбир президент билан бирга жўнайди.

СОЦИАЛИСТИК ЎЗГАРИШ ЙЎЛИДАН

ҚОҲИРА. (ТАСС). Миср Араб Республикасининг бош министри Азиз Сидқий Шубр ал Хаймда (Калюбия губернаторлиги) ўтказилган оммавий митингда нутқ сўзлаб, қуйидагиларни айтди: «Социалистик ўзгаришларни янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш — Миср халқининг иродасидир. Миср ўзи танлаб олган йўлдан бораверади».

А. Сидқий «Миср социалистик ўзгаришлар йўлидан боришига ҳеч кимнинг халақит беришига йўл қўймайди ва синфий жабр-зулм жамиятига ҳеч қачон қайтмайди», деб таъкидлади. Бош министр ички фронт бирлигини мустаҳкамлашга даъват этди ва Миср Араб Республикаси Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун курашни давом эттиришга қатъий бел боғлаганлигини уқтириб ўтди.

КЕСКИН ВАЗИЯТ

НАЙРОБИ, 18 май. (ТАСС). Кеча Малагасия пойтахти Тананариве кўчалари бўйлаб мотам намойиши ўтди. Полициянинг намойишчилардан ўч олиши натижасида ҳалок бўлган 30 дан зиёд кишини дафн этиш маросимида жамоатчиликнинг кўпдан-кўп вакиллари, студентлар, ишчилар ва хизматчилар қатнашди.

Прогрессив ислоҳотлар ўтказилсин, деган талабларни қўллаб-қувватлаб студентлар ва ишчилар ўтказган оммавий намойишларни Малагасия полицияси ёвузларча бостирганлиги жамоатчиликни ғоятда дарғазаб қилди ва мамлакатда жуда кескин вазият вужудга келтирди. Сиёсий кузатувчиларнинг фикрига кўра, яқингинадаги фожиавий воқеаларнинг жиддий оқибатларини олдиндан айтиш қийин.

Тананариведан олинган сўнгги хабарларга кўра, Малагасия республикасида фавқулодда ҳолат ва комендантлик соати ҳали ҳам амалда. Пойтахтда магазинлар ва турли корхоналарнинг идоралари ёпиб қўйилган.

ИМПЕРИАЛИЗМ—ХАЛҚЛАР ДУШМАНИ

КАМПАЛА. Империализм — Африка халқларининг энг хавфли душмани. Уганда ташқи ишлар министри Вануме Кибеди Африка Бирлиги Ташкилоти Озодлик Комитетининг бу ерда бўлиб ўтган сессиясида ана шу гапни айтди. Вануме Кибеди шу сессияга раис қилиб сайланган эди. Кибеди кенг оммани ана шу курашда қатнашишга сафарбар этиш мустақил Африкада ҳам, шунингдек қитъанинг мустамлака ва қарам районларида ҳам империализмга қарши муваффақиятли кураш гарови эканлигини таъкидлаб ўтди.

Уганда ташқи ишлар министри комитетнинг шу сессиясида Африкани мустамлакачилик зулмидан узил-кесил халос қилишнинг кенг стратегияси ишлаб чиқилади, деб ишонч билдирди.

(ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

1972—1973 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

(Тошкент—95, Студентлар шаҳарчаси, Университет кўчаси)

Кундузги ўқишга: фойдали қазилма конларини геологик суратга олиш ва уни қидириш, гидрогеология ва инженерлик геологияси, фойдали қазилма конларини қидириш ва излашнинг геофизик методлари, қуруқлик гидрологияси, агрохимия ва тупроқшунослик, ҳуқуқшунослик, рус тили ва адабиёти, она тили ва адабиёти, роман-герман тиллари, шарқ тиллари, тарих, сиёсий иқтисод, фалсафа, психология, математика, механика, физика, химия, биология, журналистика, география, амалий математика.

Кечки ўқишга: ҳуқуқшунослик, рус тили ва адабиёти, она тили ва адабиёти, тарих, математика, физика, химия, биология, журналистика, география.

Сиртқи ўқишга: ҳуқуқшунослик, рус тили ва адабиёти, она тили ва адабиёти, тарих, журналистика, география.

А. НАВОИЙ НОМЛИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

(Самарқанд шаҳри, М. Горький хиёбони, 15-уй)

Кундузги ўқишга: рус тили ва адабиёти, она тили ва адабиёти, роман-герман тиллари, тарих, математика, физика, химия, биология, география, амалий математика.

Кечки ўқишга: рус тили ва адабиёти, она тили ва адабиёти роман-герман тиллари, тарих, математика, география, физика, химия, биология.

Сиртқи ўқишга: рус тили ва адабиёти, она тили ва адабиёти, тарих, география.

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ЙЎЛЛАРИ ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 32-уй)

Кундузги, кечки ва сиртқи ўқишга: қурилиш ва йўл машиналари ҳамда ускуналари, автомобиль транспорти иқтисоди ва уни ташкил этиш.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 13-уй)

Кундузги ўқишга: геология ва фойдали қазилма конларини қидириш, геология ва нефть-газ конларини қидириш, фойдали қазилма конларини қидириш ва излашнинг геофизик методлари, гидрогеология ва инженерлик геологияси, фойдали қазилма конларнинг техник қидириш ва технологияси, маркшейдерия ишлари, фойдали қазилма конлари ер ости ишларини комплекс механизациялаш ва технология, нефть ва газ конлари ишларини комплекс механизациялаш ва технология, фойдали қазилма конларидаги очиқ ишларни комплекс механизациялаш ва технология, электр станциялари, электр системалари ва тармоқлари, шаҳарлар ва саноат корхоналарининг электр таъминоти, электр системаларининг кибернетикаси, иссиқлик электр станциялари, гидроэнергетика ускуналари, саноат иссиқлик энергетикаси, рангли металлар металлургияси, машинасозлик технологияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, қуюв ишлаб чиқариши технологияси ва машиналар, пайвандлаб ишлаб чиқариш технологияси ва ускуналар, нефть ва газ саноати машиналари ва ускуналар, қишлоқ хўжалик машиналари, автомобиллар ва тракторлар, химиявий ишлаб чиқариш машиналари ва аппаратлари, совитиш ва компрессор машиналари ҳамда қурилмалари, самолётсозлик, электр машиналари ва аппаратлари, электр изоляцияси ва кабель техникаси, автоматика ва телемеханика, электрон ҳисоблаш машиналари, саноат электроникаси, саноат қурилмаларини автоматлаштириш ва электр симлари, ярим ўтказгич асбоблар, химиявий технологик процессларни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, физик электроника, бошқаришнинг автоматлаштирилган системалари, амалий математика, химиявий ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси, тўқима материалларнинг химиявий технологияси, асосий органик ва нефть-химия синтезининг технологияси, пластик массаларини ишлаш технологияси, резина технологияси, керамика ва ўтга чидамли буюмларнинг химиявий технологияси, ачитқи ишлаб чиқариш технологияси, консервалаш технологияси, ёғ-мой технологияси, нон, макарон ва кондитерлик маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси, сут ва сут маҳсулотлари технологияси, жамоат овқатланиш корхоналари технологияси ва уни ташкил этиш, архитектура, саноат ва граждан қурилиши, қишлоқ хўжалик қурилиши, қурилиш буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш, дарё иншоотлари ва гидроэлектр станцияларининг гидротехник қурилиши, иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция, сув таъминоти ва канализация, инженерлик геодезияси, машинасозлик саноати иқтисоди ва уни ташкил этиш, қурилиш, иқтисоди ва уни ташкил этиш, озиқ-овқат моллари саноати иқтисоди ва уни ташкил этиш;

кечки ўқишга: электр станциялари, электр системалари ва тармоқлари, саноат иссиқлик энергетикаси, машинасозлик технологияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, қишлоқ хўжалик машиналари, самолётсозлик, электр машиналари ва аппаратлари, электр изоляцияси ва кабел техникаси, архитектура, саноат ва граждан қурилиши, қурилиш буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш, иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция, сув таъминоти ва канализация, ярим ўтказгич асбоблар, автомобиллар ва тракторлар, машинасозлик саноати иқтисоди ва уни ташкил этиш.

ОҲАНГАРОН КЕЧКИ УМУМИЙ ТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Оҳангарон шаҳри, Чакрезов кўчаси, 17-уй)

Фойдали қазилма конлари ер ости ишларини комплекс механизациялаш ва технология, электр станциялари, саноат қурилмаларини автоматлаштириш ва электр симлари, саноат ва граждан қурилиши, керамика ва ўтга чидамли буюмларнинг химиявий технологияси, автомобиль транспорти.

НАВОИЙ КЕЧКИ УМУМИЙ ТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Навоий шаҳри)

Электр станциялари, машинасозлик технологияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, химиявий ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси, иссиқлик-электр станциялари, саноат ва граждан қурилиши, автомобиль транспорти.

ЧИРЧИҚ КЕЧКИ ФАКУЛЬТЕТИ

(Чирчиқ шаҳри, Ломоносов кечаси, 1-уй)

Машинасозлик технологияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, химиявий ишлаб чиқариш машиналари ва аппаратлари, электр машиналари ва аппаратлари, саноат қурилмаларини автоматлаштириш ва электр симлари, химиявий технологик процессларни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, химиявий ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси, саноат ва граждан қурилиши.

БУХОРО КЕЧКИ УМУМИЙ ТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Бухоро шаҳри, микрорайон)

Нефть ва газ конлари ишларини комплекс механизациялаш ва технология, саноат ва граждан қурилиши, қишлоқ хўжалик қурилиши, иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция, сув таъминоти ва канализация, автомобиль транспорти.

ЗАРАФШОН ЎҚУВ-КОНСУЛЬТАЦИЯ ПУНКТИ

(Зарафшон шаҳри)

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиши, фойдали қазилма конларидаги очиқ ишларни комплекс механизациялаш ва технология, кон ишларини автоматлаштириш ва электрлаштириш;

сиртқи ўқишга: электр системалари ва тармоқлари, саноат ва граждан қурилиши.

ОЛМАЛИҚ КЕЧКИ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

(Олмалиқ шаҳри, Ленин кўчаси, 27-уй)

Фойдали қазилмаларни бойитиш, кон-машиналари ва комплекслари, кон ишларини автоматлаштириш ва электрлаштириш, саноат ва граждан қурилиши.

ТОШКЕНТ СИРТҚИ УМУМИЙ ТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 55 «а»-уй)

Электр станциялари, электр системалари ва тармоқлари, иссиқлик электр станциялари, машинасозлик технологияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, қишлоқ хўжалик машиналари, саноат қурилмаларини автоматлаштириш ва электр симлари, керамика ва ўтга чидамли буюмларнинг химиявий технологияси, саноат ва граждан қурилиши, қишлоқ хўжалик қурилиши, жамоат овқатланиш корхоналари технологияси ва уни ташкил этиш, совитиш ва компрессор машиналари ҳамда қурилмалари, фойдали қазилма конларини қидириш ва геология, нефть-газ конларини қидириш ва геология.

ФАРҒОНА ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

(Фарғона шаҳри, Қиргули-2, Улуғбек кўчаси, 71-уй)

Кундузги ўқишга: электр системалари ва тармоқлари, машинасозлик технологияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, саноат қурилмаларини автоматлаштириш ва электр симлари, полиграфия ишлаб чиқариш технологияси, саноат ва граждан қурилиши, қурилиш материаллари корхоналарининг механик ускуналари, буюмлари ва конструкциялари, фойдали қазилма конларини қидириш техникаси ва технология, енгил саноат машиналари ва аппаратлари, тикув буюмлари технологияси, бухгалтерия ҳисоби.

Кечки ўқишга: электр системалари ва тармоқлари, машинасозлик технологияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, саноат қурилмаларини автоматлаштириш ва электр симлари, саноат ва граждан қурилиши.

Сиртқи ўқишга: электр системалари ва тармоқлари, машинасозлик технологияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, саноат ва граждан қурилиши.

САМАРҚАНД АРХИТЕКТУРА-ҚУРИЛИШ ИНСТИТУТИ

(Самарқанд шаҳри, Лолазор кўчаси, 64-уй)

Кундузги ўқишга: архитектура, саноат ва граждан қурилиши, қурилиш иқтисоди ва уни ташкил этиш, иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция сув таъминоти ва канализация, ёғочсозлик технологияси.

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиши қурилиш иқтисоди ва уни ташкил этиш, иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция, ёғочсозлик технологияси.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 104-уй)

Кундузги, кечки ва сиртқи ўқишга: чет тиллари (инглиз, француз, немис, испан тиллари).

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, 2-Виборг кўчаси, 5-уй)

Кундузги ўқишга: тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари, енгил саноат машиналари ва аппаратлари, толали материалларни дастлабки ишлаш, табиий ва химиявий толаларни йигириш, пардозлаб ишлаб чиқаришнинг химиявий технологияси ва ускуналар, трикотаж ишлаб чиқариш, тикув буюмлари технологияси, чарм буюмлар технологияси, тўқимачилик, тикув буюмларини конструкциялаш, кенг истеъмол моллари саноати иқтисоди ва уни ташкил этиш.

Кечки ўқишга: тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари, енгил саноат машиналари ва аппаратлари, табиий ва химиявий толаларни йигириш, тикув буюмлари технологияси, тўқимачилик, кенг истеъмол моллари саноати иқтисоди ва уни ташкил этиш.

Сиртқи ўқишга: тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари, толали материалларни дастлабки ишлаш, табиий ва химиявий толали материалларни йигириш, трикотаж ишлаб чиқариш, тикув буюмлари технологияси, кенг истеъмол моллари саноати иқтисоди ва уни ташкил этиш, чарм буюмлар технологияси, тикув буюмларини конструкциялаш.

МАРҒИЛОН УМУМИЙ ТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ

(Марғилон шаҳри, ипак комбинати)

Кечки ўқишга: тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари, енгил саноат машиналари ва аппаратлари, кенг истеъмол моллари саноати иқтисоди ва уни ташкил этиш, табиий ва химиявий толаларни йигириш.

Сиртқи ўқишга: толали материалларни дастлабки ишлаш, тўқимачилик.

НАМАНГАН СИРТҚИ ЎҚУВ-КОНСУЛЬТАЦИЯ ПУНКТИ

(Наманган шаҳри, Марғилон кўчаси, 11-уй)

Тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратлари, табиий ва химиявий толаларни йигириш, трикотаж ишлаб чиқариш, тикув буюмлари технологияси, тўқимачилик, кенг истеъмол моллари саноати иқтисоди ва уни ташкил этиш.

БУХОРО ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

(Бухоро шаҳри, Коммунарлар кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: рус тили ва адабиёти, она тили ва адабиёти, чет тиллари, математика, математика ва чизмачилик, биология ва химия, физика, география, ва биология, жисмоний тарбия, умумий техника фанлари ва меҳнат, бошланғич таълим методикаси ва педагогика, музика ва қўшиқ, чизмачилик ва рассомлик.

Кечки ўқишга: чет тиллари.

Сиртқи ўқишга: рус тили ва адабиёти, она тили ва адабиёти, чет тиллари, математика, биология, география, тарих, жисмоний тарбия, бошланғич таълим методикаси ва педагогика.

АНДИЖОН ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

(Андижон шаҳри, Ленин кўчаси, 8-уй)

Кундузги ўқишга: она тили ва адабиёти, математика, жисмоний тарбия, физика, химия (биология мутахассислиги билан).

Сиртқи ўқишга: она тили ва адабиёти, биология, география, тарих, бошланғич таълим методикаси ва педагогика.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ

(Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 183-уй)

Кундузги ўқишга: халқ хўжалигини планлаштириш, саноатни планлаштириш, моддий-техника таъминотини планлаштириш ва иқтисод, меҳнат иқтисоди, қишлоқ хўжалигини планлаштириш, савдо иқтисоди, молия ва кредит, статистика, бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий ахборотларни механик ишлашни ташкил этиш, қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий кибернетика.

Кечки ўқишга: халқ хўжалигини планлаштириш, саноатни планлаштириш, моддий-техника таъминотини планлаштириш ва иқтисод, меҳнат иқтисоди, савдо иқтисоди, молия ва кредит, бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий ахборотларни механик ишлашни ташкил этиш.

Сиртқи ўқишга: халқ хўжалигини планлаштириш, саноатни планлаштириш, моддий-техника таъминотини планлаштириш ва иқтисод, молия ва кредит, статистика, бухгалтерия ҳисоби, меҳнат иқтисоди, қишлоқ хўжалигини планлаштириш, савдо иқтисоди, қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби.

Тошкент халқ хўжалик институти сиртқи факультетининг ўқув-консультация пунктлари қуйидаги шаҳарларда мавжуд:

АНДИЖОН шаҳри — Нодира кўчаси, 1-уй, 37-шаҳар ҳунар-техника билим юрти;

ҚАРШИ шаҳри — Кўчабоғ кўчаси, 17-уй;

НУКУС шаҳри — Калинин кўчаси, 106-уй;

САМАРҚАНД шаҳри — Коммунистическая кўчаси, 60-уй;

ФАРҒОНА шаҳри — Калинин кўчаси, 2-уй.

Ўқув-консультация пунктлари институтнинг сиртқи таълими мутахассислиги бўйича ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

СССР ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ:

Олий ўқув юртларига ўрта маълумотли СССР гражданлари йигит-қизлар қабул қилинади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун 35 ёшгача, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун (кечки-сиртқи) ёши чекланмаган ҳолда кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган, конкурсда қобилиятли деб топилган, олий ўқув юртларига кириш учун қониқарли характеристика кўрсатган кишилар қабул қилинади.

СССР территориясида яшаб турувчи чет давлатларнинг гражданлари олий ўқув юртларига умумий асосларда қабул қилинадилар. Олий ўқув юртига қабул қилишда камида икки йил амалий иш стажи (меҳнат дафтарчаси ёки колхоз меҳнат дафтарчасидан тасдиқланган кўчирма)га эга бўлган шахслар имтиёзлардан фойдаланадилар.

Олий ўқув юртига кириш ҳақидаги ректор номига ёзилган ариза ягона формада топширилади.

Сиртдан ўқишга кирувчилар аризаларини турар-жойларига яқин бўлган олий ўқув юртларига ўзларини қизиқтирган мутахассислик ёки умумий техника факультетларига топширадилар.

Аризага: ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), олий ўқув юртига кириш учун характеристика, 286-формадаги медицина справкаси, бош кийимсиз тушган 3х4 сантиметр ҳажмдаги тўрт дона фото суратларни қўшиб топширадилар.

Олий ўқув юртига кирувчилар паспорт, ҳарбий билет запасдаги ҳарбий хизматчилар ёки ҳарбий рўйхатда турганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (чақирилиш ёшидаги шахслар)ни шахсан топширадилар.

Кирувчилар сўнгги иш жойидан (партия, комсомол, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотлари, корхона раҳбарлари, муассаса, ташкилот, колхоз правлениелари томонидан ёзиб бериладиган) умумтаълим мактабларини битирганлар мактаб раҳбарлари ва жамоат ташкилотлари томонидан ёзиб берилган характеристикани топширадилар.

Камида икки йиллик амалий меҳнат стажи бўлган, шунингдек ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқишга юборилган ва халқ хўжалигида бажарган ишига мос келадиган мутахассислик бўйича ўқишга кираётган кишилар ариза билан бир қаторда корхона ёки муассаса раҳбари томонидан тасдиқланган меҳнат дафтарчасидан кўчирмани биргаликда топширишлари лозим.

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқишга қабул қилинган кишилар ўқув йили бошлангунга қадар меҳнат стажини тасдиқловчи ҳужжатнинг асли нусхасини топширишлари шарт.

Олий ўқув юртларига кирувчилардан аризалар қабул қилиш, кириш имтиҳонларини ўтказиш ва шунингдек уларни студентлар составига киритиш қуйидаги муддатларда белгиланади:

ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛГАН ҲОЛДА ЎҚИШ УЧУН:

Санъат мутахассислигидан бошқа ҳамма мутахассисликлар учун аризалар 20 июндан 31 июлга қадар қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади, студентликка қабул қилинганлик тўғрисидаги рўйхат 21 августдан 25 августгача чиқарилади.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛМАГАН ҲОЛДА ЎҚИШ УЧУН:

Мавсумий иш билан боғлиқ бўлган мутахассисликдан, шунингдек махсус педагогик, соғлиқни сақлаш, жисмоний тарбия, санъат, кутубхонашунослик ва библиография мутахассисликларидан бошқа ҳамма мутахассисликлар учун сиртдан ўқишга аризалар 31 августгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 10 сентябрга қадар, студентлар рўйхати эса 21 августдан 20 сентябрга қадар чиқарилади.

Кечки ўқишга аризаларни қабул қилиш 20 июндан 31 августгача, кириш имтиҳонлари 11 августдан 10 сентябргача, студентлар рўйхати эса 21 августдан 20 сентябргача чиқарилади.

Мавсумий ишлар билан боғлиқ бўлган мутахассисликлар (геодезия, геология, қидирув, қишлоқ хўжалиги)га сиртқи ва кечки бўлимларда ўқиш учун аризаларни қабул қилиш 1 октябрдан 15 декабргача, кириш имтиҳонлари 1 декабрдан 31 январгача, студентлар рўйхати эса 1 февралдан 15 февралгача чиқарилади.

Педагогика мутахассислигига, шунингдек кутубхонашунослик ва библиография мутахассисликлари учун сиртқи ва кечки бўлимларга ўқишга аризалар 31 майгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 1 июндан 20 июнгача ўтказилади, студентлар рўйхати 21 июндан 30 июнгача чиқарилади.

Жисмоний тарбия мутахассислигида сиртқи ва кечки бўлимларда ўқиш учун аризалар 20 июндан 31 июнгача, кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади, студентлар рўйхати 21 августдан 25 августгача чиқарилади.

Олий ўқув юртларига кирувчилар ўзлари танлаган мутахассисликларига мувофиқ қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар:

Техника ва иқтисодчи-инженер, физика, механика-математика мутахассисликлари учун — математика (ёзма ва оғзаки), физикадан (ёзма ёки оғзаки).

Чизмачилик, рассомлик ва архитектура мутахассисликлари учун — расм, чизмачилик ва математика (ёзма ёки оғзаки), физика (оғзаки).

Химия, химиявий технология, металлургия, технология, иқтисодчи-инженер мутахассисликлари учун, шунингдек саноатнинг шунга ўхшаш мутахассисликларига — химия (оғзаки), математика (ёзма ёки оғзаки), физика (ёзма ёки оғзаки).

Биология фанлари мутахассисликлари учун — биология (оғзаки), химия (оғзаки), физика (ёзма ёки оғзаки), (университетларда физика ўрнига математика (ёзма ёки оғзаки).

Физкультура ва спорт, жисмоний тарбия мутахассисликлари учун — жисмоний тарбия, физика (оғзаки).

Педагогика ва психология (мактабгача ёшдаги), деффектология мутахассисликлари учун — биология (оғзаки), рус тили (ёки ўқиш олиб борилган тилдан) ва адабиёт (ёзма ва оғзаки), СССР тарихи (оғзаки).

Бошланғич таълим методикаси ва педагогика мутахассислиги учун — биология ўрнига психология мутахассислиги учун рус тили ва адабиёти (оғзаки) ўрнига математика (ёзма ёки оғзаки).

Филология, чет тиллари, шунингдек рус тили ва адабиёти, она тили ва адабиёти, СССР халқлари адабиёти, журналистика мутахассисликларига — рус тили (ёки ўқиш олиб борилган тилдан) ва адабиёт (ёзма ва оғзаки), чет тилларининг биридан (оғзаки), СССР тарихи (оғзаки).

Тарих, шунингдек фалсафа, ҳуқуқшунослик, кутубхонашунослик, библиография мутахассисликлари учун — рус тили (ёки ўқиш олиб борилган тилдан) ва адабиёт (ёзма ва оғзаки), СССР тарихи (оғзаки), шунингдек чет тилларининг биридан (оғзаки).

Иқтисод, география, шунингдек сиёсий иқтисод мутахассисликлари учун математика (ёзма ёки оғзаки), СССР тарихи (оғзаки), география (оғзаки).

Санаб ўтилганлардан ташқари, қуйидаги икки хил мутахассислик учун педагогика факультетларига кирувчилар икки хил мутахассислик доирасида белгиланган асосий фанлар бўйича кириш имтиҳонлари топширадилар.

Рус тили ва адабиёти ҳамда она тили ва СССР халқлари адабиёти мутахассислиги учун — рус тили ва адабиёти (ёзма), она тили ва адабиёти (ёзма ва оғзаки), СССР тарихи (оғзаки).

География ва биология мутахассисликлари учун — география (оғзаки), химия (оғзаки), биология (оғзаки) кириш имтиҳонлари топширадилар.

Ўрта мактабни олтин (кумуш) медали билан ёки махсус ўрта билим юртини имтиёзли диплом билан тугатганлар олий ўқув юрти томонидан белгиланган бирор мутахассислик бўйича имтиҳон топширадилар. Ана шу фан бўйича ўтказилган имтиҳондан (ёзма ёки оғзаки) «аъло» баҳо олганлар бундан кейинги кириш имтиҳонларидан озод қилинадилар, «тўрт» ёки «уч» баҳо олганлар эса қолган ҳамма фанлар бўйича кириш имтиҳонларини топширадилар.

Барча олий ўқув юртларига кирувчилар мутахассисликларига алоқадор бўлмаса ҳам рус тили (ёки ўқиш олиб борилган тилдан) ва адабиётидан кириш имтиҳони (иншо) топширадилар, ана шу фанлар бўйича мутахассис бўлувчилар эса бундан мустаснодирлар.

Кириш имтиҳонлари СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги томонидан тасдиқланган программа бўйича умумий таълим ўрта мактабларининг программаси асосида қабул қилинади.

Олий ўқув юртларига кириш учун имтиҳонларга қўйилганларга белгиланган қоидага асосан иш жойидан меҳнат ҳақи тўланмаган ҳолда ўн беш календарь куни қўшимча отпуска берилади (олий ўқув юртига бориб келиш муддати ҳисобга олинмайди).

Жадвалда белгиланган имтиҳонга сабабсиз муддатида етиб келмаган кишилар кейинги имтиҳонларга киритилмайдилар.

Дастлабки имтиҳондан қониқарсиз баҳо олганлар кейинги имтиҳонларга қўйилмайдилар.

Баҳони ошириш мақсадида қайтадан имтиҳон топширишга рухсат берилмайди.

Б. — 117. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 02456